

DR.SC. ABAZ MANĐUKA, V.D. DIREKTORA „BINAS“ D.D.
BUGOJNO

„BINAS“ JE PRIMJER USPJEŠNOSTI NAMJENSKE BH. INDUSTRIJE

Tekst: Rašid Hakić
Fotografije: „BINAS“ dd i MEDIUM doo

Od dubioze u poslovanju do
respakta vrijednih rezultata za samo
nekoliko godina.

Kako je izgledao taj put i šta danas
„Binas“ znači u makro okruženju
i poslovnoj mapi namjenske bh.
industrije, predstavio je doktor
tehničkih nauka i prvi čovjek
menadžmenta Abaz Mandžuka.

Dr. sc. Abaz Mandžuka: Decenije rada u oblasti namjenske industrije

BH BUSINESS MAGAZINE:

Gospodine Mandžuka, kakvo je bilo
zatečeno stanje?

DR.SC.ABAZ MANĐUKA:

Prije svega treba naglasiti da
se „Binas“ nalazi u postupku finansijske
konsolidacije do 31. Decembra 2027.
godine, u skladu sa Odlukom Vlade
FBiH.

U „Binas“-u sam od prvog
decembra 2021. godine i tada sam
zatekao veoma teško stanje, sa
neisplaćenih osam plata, zbog čega

su radnici napuštali fabriku i sa velikim
brojem tužbi od strane zaposlenika.

Obzirom da obaveze prema državi
nisu uplaćivane od 2005. godine,
sa dugom od 15 miliona KM po tom

osnovu, radnici nisu mogli otići u
penziju i u takvim okolnostima, u
nimalo zavidnom položaju, zatekao
sam oko 200 zaposlenika.

Bugojno: Sjedište namjenske proizvodnje

BH BUSINESS MAGAZINE:

Šta vas je opredijelilo da, u nevedenim neuslovima poslovanja prihvatite mjesto prvog čovjeka menadžmenta i šta su bile osnovne radnje koje ste poduzeli s ciljem saniranja zetečenog stanja?

DR.SC. ABAZ MANĐUKA:

Bio sam svjestan činjenice da „Binas“ ima dobar proizvodni program kojim može dugoročno funkcionisati i stvarati nove vrijednosti.

Prva poduzeta aktivnost bila je skeniranje zatečenog stanja, za što mi je trebalo pet mjeseci, jer je bilo mnogo neriješenih obaveza. Pored već navedenih osam neisplaćenih plata, zatekao sam dugove prema „Ginex“- u iz Goražda i „Igman“- u iz Konjica u iznosu oko 2,5 miliona KM.

Bili smo suočeni i sa dugom za neisporučenu robu turskoj firmi koja je uplatila avans u iznosu od 80 hiljada eura, te dugovima prema dobavljačima i tužbama nekih od njih.

Sve navedeno bilo je veliko opterećenje za poslovanje, sa samo dva potpisana ugovora vrlo male vrijednosti, koji su nam omogućavali barem nekakve poslovne aktivnosti.

Bili smo suočeni i sa nedostatkom repromaterijala, obzirom da nije bilo potrebnih sredstava za kupovinu istog.

Sve navedeno stanje bilo je još

teže obzirom na kreditne obaveze prema Razvojnoj banci u iznosu oko pet miliona KM sa kamata koje nisu pravovremeno servisirane.

POSTEPENO PREVAZILAŽENJE DUBIOZE U POSLOVANJU**BH BUSINESS MAGAZINE:**

Kako je tekao proces konsolidacije poslovanja?

ABAZ MANĐUKA:

Tek polovinom 2022. godine potpisali smo nove ugovore, što je značilo novi zamah u poslovanju, a to je zahtijevalo i vraćanje određenih ljudi u fabriku i pravljenje ekipe koja može kvalitetno odgovoriti na zahtjeve tržišta, koja i danas uspješno funkcioniše.

Postepeno dinamiziranje poslovnih aktivnosti nam je omogućilo da vratimo navedeni kredit, dugove prema poslovnim društvima koje sam ranije naveo, te osam zaostalih plata, sa naglaskom da u tom periodu nismo bili dovoljno poslovno stabilni da izmirujemo obaveze prema Poreskoj upravi.

BH BUSINESS MAGAZINE:

Kakvim ocjenjujete trenutno stanje poslovanja?

DR.SC. ABAZ MANĐUKA:

Danas, nakon nešto više od pet godina od dolaska u „Binas“, sa zadovoljstvom mogu da konstatujem

POTPISANJE NOVIH UGOVORA- GARANCIJA DUGOGODIŠNJEG RADA**BH BUSINESS MAGAZINE:**

Kakvo je stanje po osnovu obezbjeđenja poslovnih aranžmana za redovno i uspješno funkcionisanje poslovnog procesa i koliko je trenutno zaposlenika radno angažovano u „Binas“-u?

DR. SC. ABAZ MANĐUKA:

Za tekuću godinu imamo potpisane ugovore, a nedavno sam potpisao i ugovore za narednu i 2028. godinu, što na najbolji način pokazuje naše dinamičke pokazatelje i dinamičku sliku, koja je izuzetno povoljna i garancija da bez problema dočekujemo naredne poslovne godine.

Trenutno na platnom spisku imamo 656 zaposlenika, što nam omogućava nesmetano odvijanje poslovno-proizvodnog procesa, a time adekvatne i kvalitetne odgovore na zahtjeve tržišta, podrazumijevajući usvojeni kvalitet proizvoda i poštivajući rokove isporuke.

Ako se navedeni broj uposlenika pomnoži sa, u prosjeku tri člana porodice, lako se dođe do podatka koliko je lica kvalitetno obezbijeđeno i šta „Binas“ znači za područje općine Bugojno sa aspekta ekonomske i socijalne stabilnosti.

„Binas“ : Uspješan privredni kolektiv

da su isplaćene sve bruto plate, a zaposlenicima su isplaćena i sredstva u iznosu dva puta po 2,5 hiljada KM, shodno odluci Vlade FBiH.

Uporedo sa aktivnostima konsolidacije poslovanja, kako bismo kvalitetno odgovorili potrebama proizvodnog procesa, tokom 2024. i 2025. godine smo investirali u opremu oko 2,7 miliona KM, a ove godine smo planirali 4 miliona KM.

To je bilo neophodno obzirom da je tokom perioda agresije na BiH oprema i infrastruktura našeg poslovnog društva doživjela značajnu devastaciju, a oprema je vremenom doživjela i zastarjelost, što je za

posljedicu imalo i manji finansijski efekat.

Bitno je navesti i to da, želeći u što većoj mjeri obezbijediti socijalnu sigurnost zaposlenika, Odlukom uprave „Binasa“, svakom radniku, za svako dobijeno treće dijete isplaćujemo po hiljadu KM, čime nastojimo uticali na povećanje nataliteta.

Ono na što smo posebno ponosni jeste činjenica da nemamo bankovnih kredita i da je prosječna decembarska plata u 2025. godini bila oko 1 755,00 KM, koja u trenutnom ekonomskom bh. vremenu ima solidnu vrijednost. Bitno je navesti da je sa krajem marta

2026. godine, „Binas“ izmirio sve poreske obaveze, tako da danas naši zaposlenici, koji za to ispunjavaju uslove, mogu nesmetalo da idu u zasluženu penziju, a oni koji su radno angažovani imaju obezbijedeno zdravstveno osiguranje.

Ono što je ostalo da se riješi su obaveze po osnovu tužbi radnika u iznosu oko 3,5 miliona KM, što je planirano da se riješi tokom ove i naredne godine. Time bi, zaključno sa 31. Decembrom 2027. godine „Binas“ izašao iz finansijske konsolidacije.

BH BUSINESS MAGAZINE:

Šta čini proizvodni program „Binas“-a i na koja tržišta plasirate isti?

DR.SC. ABAZ MANĐUKA:

Naš proizvodni program čine upaljači za minobacačku, artiljerijsku, raketnu i tenkovsku municiju. Pored toga proizvodimo i metak 40x46 milimetara, te topovske kapsle, a program čine i ručne bombe.

Kada je u pitanju plasman, uglavnom radimo za zapadne zemlje, te Srbiju i Hrvatsku, kao i američke firme koje su registrovane u jednoj od evropskih zemalja.

Bitno je napomenuti stalno

Sjedište uprave „Binas“-a

Na svjetskom tržištu potvrđen kvalitet proizvodnog programa

povećanje broja proizvedenih jedinica, a najbolji pokazatelj trenda rasta jeste uporedba. Kada sam došao u „Binas“ mjesečna proizvodnja je iznosila pet hiljada proizvodnih jedinica, a danas na mjesečnom nivou proizvodimo 50 hiljada jedinica proizvoda

To je rezultat kako moga stečenog znanja i iskustva u radijem periodu i rada na velikim projektima u ex jugoslovenskom vremenu, ali i dobro oformljenih proizvodnih ekipa i povećanja broja zaposlenih, uz poboljšanje kvaliteta opreme.

Bitno je i to da sam, tokom rada, stekao poslovne partnere u Srbiji, Hrvatskoj i evropskim zemljama, tako da, ilustrativno rečeno, moj mobitel i brojevi u njemu, vrijede puno.

SPREMI SMO ZA NOVA VREMENA

BH BUSINESS MAGAZINE:

Gospodine Manđuka šta su osnovni elementi strategije rada „Binas“-a u narednom periodu?

DR.SC. ABAZ MANĐUKA:

To se odnosi na nekoliko težišnih elementa.

Prije svega to je usavšavanje tehnološkog procesa, kupovini nove, savremene opreme, zapošljavanju i edukaciji novih radnika.

Ukoliko se stvari budu razvijale ovom dinamikom, u „Binas“-u bi, do kraja ove godine na platnom spisku trebalo biti oko 800 uposlenika.

Gledano sa strateške tačke, evropske i ukrajinske zalihe municije su na nuli i po mojoj ličnoj procjeni „Binas“ može poslovati u narednih deset godina samo po osnovu popunjavanja, slikovito rečeno „evropskih magazaa“.

Isto tako, vrijeme je da se krene sa proizvodnjom nekih novih proizvoda, što će nas dodatno učvrstiti na tržištu.

Vidimo da je strategija ratovanja promijenjena u odnosu na neka

KONSTATNTA RAZVOJA

BH BUSINESS MAGAZINE:

Koji ekonomski pokazatelji potvrđuju konstantu ekspanzije razvoja „Binas“ od kada ste na čemu menadžmenta?

DR. SC. ABAZ MANĐUKA:

Kao odgovor na pitanje najbolje mogu poslužiti finansijski polazatelji poslovanja.

Tako je 2021. godina završena sa gubitkom do oko šest miliona KM, a već naredne, 2022. godine ostvarena je dobit u iznosu od 464 452,10 KM. 2023. godine dobit je iznosila 276 905,54 KM, a 2024. godine ostvarili smo dobit u iznosu od 6 542 574,02 KM.

Protjeklu poslovnu godinu završili smo sa dobiti u iznosu od 15 278 594,21 KM, a planom je predviđeno da ove godine dobit bude dvadeset miliona KM.

To je zasnovano na realnim pretpostavkama, uzimajući u obzir potpisane ugovore, naš status na tržištu, broj zaposlenika, organizaciju poslovanja i adekvatnu opremu kojom raspolažemo.

Sinteza stručnosti i iskustva zaposlenika

ranija vremena.

Nekada se ratovalo sa puškama i „sitnom municijom“, a sada se ratuje dronovima i dalekometnim raketama i mi se tome moramo prilagođavati.

Spremni smo za nova vremena i izazove koje ta vremena nose sa sobom.

Sublimirajući sve navedeno mogu konstatovati da je „Binas“ primjer uspješnog poslovanja, kao jedan od značajnih subjekata namjenske bh. industrije.

Abaz Manduka rođen je 15. 2. 1959. godine u Novom Travniku.

Mašinstvo je, 1981. godine, diplomirao na Univerzitetu u Sarajevu.

Naučnu titulu magistra tehničkih nauka stekao je 2002. godine u Zenici, gdje je pohađao i doktorat i zvanje doktora tehničkih nauka dobio 2010. godine.

Po završetku studija, od 1981. do 1991. godine bio je zaposlen u MMK „Bratstvo“ u Novom Travniku, na poslovima konstruktora .

Od 1991. godine napredovao je na rukovodeću poziciju pomoćnika direktora za proizvodnju, gdje se zadržao do 1996. godine, nakon čega je postao direktor.

Od 2003. do 2004. godine bio je direktor Instituta za privredni inženjering u Zenici.

Nakon toga se vraća na mjesto direktora u MMK „Bratstvo“, do 2011. godine.

Vanredni je profesor na fakultetu Univerziteta u Zenici. Govori engleski jezik. Oženjen je i otac dva sina.

Od 2021. godine prvi je čovjek menadžmenta „Binas“ d.d. u Bugojnu. Kao rezultat stručnosti, radnog i životnog iskustva, zahvaljujući njemu, ovaj privredni subjekt svake godine ostvaruje respekta vrijedne poslovne rezultate.

Kao takav, „Binas“ je stekao status osnovnog faktora privrednog i općedruštvenog razvoja općine Bugojno.

Uprkos zdravstvenim izazovima, plijeni pozitivnim stavom prema životu, uspješno obavljajući poslove prvog čovjeka menadžmenta „Binas“-a i slovi kao veoma cijenjen privrednik u poslovnom ambijentu mikro o makro okruženja.